

Komisija za jednakopravnost spolova

Skupštine Kantona Sarajevo

Broj: 01-04- 1389T-6/24

Sarajevo, 28.03.2024.godina

IZVJEŠTAJ SA ZAKLJUČCIMA

Nakon održanih tematskih sjednica posvećenih nasilju nad ženama i nasilju u porodici, Komisija za ravnopravnost spolova Skupštine Kantona Sarajevo inicirala je pravce djelovanja brojnih subjekata, sudskih, tužilačkih, vladinih institucija i nevladinih organizacija, u svrhu bolje prevencije i odgovora na ovu vrstu krivičnih djela, te jasno su definisane tačke djelovanja u svrhu nastavka borbe protiv femicida i nasilja u porodici.

Komisija je dobila informacije MUP-a KS, u proteklom periodu, akcenat je stavljen na edukaciju policijskih službenika u slučajevima nasilja nad ženama i u porodici. Također, učinjeni su značajni koraci u educiranju, odnosno upoznavanju žrtava sa njihovim pravima, zakonskim mehanizmima i načinima zaštite.

Kao slabost u istražnom postupku kada je u pitanju Kantonalno tužilaštvo istaknuto je odustajanje članova porodice kao oštećenih da svjedoče o krivičnim djelima, što kao posljedicu ima obustavljanje istrage i nepodizanje optužnica.

U slučajevima prijavljenog nasilja sud donosi zaštitne mjere u roku od 12 sati, ali problem predstavlja neprovodenje tih mera, odnosno neadekvatna institucionalna zaštita žrtava nasilja.

Prema podacima Sigurne kuće u Sarajevu, ohrabruje činjenica da žrtve sve više prijavljuju nasilje, te traže zaštitu u sigurnim kućama, gdje se broj korisnika povećao za 50 posto. Iz današnjih diskusija i analiza, kao najslabije tačke preveniranja i zaštite od porodičnog nasilja prepoznat je nedostatak procjene rizika kao ključnog faktora u preveniranju rodno zasnovanog nasilja.

Već se na terenu sprovode ciljani socijalni programi u ovakvim slučajevima, od smještaja u Sigurnu kuću, nakon toga obezbjedenja plaćenog stambenog smještaja te plaćanja vrtića djeci korisnika. Naglašeno je i intenzivno kadrovsко i materijalno kapacitiranje Centra za socijalni rad, Porodičnog savjetovališta u svrhu pojačanog terapeutsko-savjetodavnog rada i psiho - ekonomskog osnaživanja žrtava nasilja. Posebno je istaknuto dobro iskustvo i značajni rezultati djelovanja grupa samopomoći gdje su ciljne skupine vršioci nasilja te je predloženo da se takva praksa ponovno uvede.

Također, u sistemu je zapaženo i djelovanje Zavoda za pružanje besplatne pravne pomoći žrtvama ovog nasilja.

Kako je nasilje u porodici istovremeno i nasilje na maloljetnom djecom, nužno je osim izrečenih zaštitnih mjera direktno žrtvi nasilja, izdati zaštitu i njihovoj maloljetnoj djeci, na vremenski period koji se može smatrati rizičnim kako za žrtvu, tako i za dijete. Također, naglašena je potreba institucionalnog povezivanja sudsionika u djelovanjima protiv ovih oblika nasilja, od policije, tužilaštva, sudova, centara za socijalni rad, vladinih i nevladinih tijela, agencija i ureda. Iako je ta saradnja bolja u posljednje vrijeme, zaključak je da bi institucionalno koordiniranje međusobne razmjene podataka, iskustava i planova, sigurno dalo bolje rezultate i dovelo do efikasnije procjene rizika u ovakvim situacijama.

Uređenje zakonskih okvira na nivou Federacije BiH, tačnije Zakona o zaštiti od nasilja u porodici, kao i Krivičnog zakona i dalje ostaje imperativ, kako bi svi u lancu zaštite, preveniranja i izricanja kazni u slučajevima porodičnog nasilja imali bolje alate i rezultate u borbi protiv ovih krivičnih djela.

Povratnici u krivično djelo nisu ni ovdje izuzetak, pa se navodi da u FBiH, od svih procesuiranih počinilaca porodičnog nasilja, njih oko 40 posto ponovno počini isto ili slično krivično djelo što, kako je naglašeno, posebno opterećuje resurse u sprečavanju nasilja u porodici.

Slabe tačke se vežu za nedostatan pravni okvir u oblasti zaštite od porodičnog nasilja, Krivičnog zakona FBiH kao i tretiranja i kažnjavanja ovakvih djela. Istovremeno, moguće je i trenutno bolje koristiti rapoložive resurse, poboljšati međusobnu koordinaciju svih subjekata. Potrebno je, djelovanje i rezultate učiniti vidljivijim javnosti, kreirati i održavati medijski fokus na ovoj temi, jasno precizirati sve korake koji žrtvi stoje na raspolaganju u svrhu njene zaštite i daljeg tretiranja kako bi se žrtve dodatno ohrabrike, prijavile nasilje te pomogle u njegovom daljem sprečavanju.

PREDSJEDAVAJUĆA KOMISIJE

Vildana Bešlija, s.r.

